

Резюме
Фізіотерапія для людей працездатного віку після
ампутації верхньої кінцівки

Попович А. В.

Проблема реабілітації людей, які перенесли ампутацію верхніх кінцівок, є однією з найскладніших. Відновлення функцій, втрачених внаслідок ампутації кінцівок, має не тільки медико-біологічне, а й соціально-економічне значення. Реабілітація пацієнтів з ампутацією верхньої кінцівки є важливою медичною та соціальною проблемою. Переважна більшість людей соціально активного та працездатного віку визначають високу важливість реабілітації цієї категорії пацієнтів. Мета дослідження: науково обґрунтувати та вдосконалити комплексну програму лікувальної фізкультури та оцінити ефективність реабілітаційних заходів при ампутації верхніх кінцівок.

Завдання: 1. Проаналізуйте наявну медичну літературу та визначте основні причини захворювань та травм верхньої кінцівки та на основі її аналізу проведіть теоретичне обстеження проблеми ампутації.

2. Розробити комплексну програму лікувальної фізкультури для ампутації верхніх кінцівок та оцінити її ефективність.

Методи дослідження: аналіз науково -методичної літератури, аналіз індивідуальних карт пацієнтів, які перенесли ампутацію верхньої кінцівки, вимірювання рухів у суглобі ампутованої кінцівки, визначення м'язового тонусу спини, живота, бічної поверхні тулуба .

У комплексній програмі лікувальної фізкультури пацієнтів після ампутації верхньої кінцівки в післягоспітальний період були призначені такі засоби лікувальної фізкультури: ранкова гігієнічна гімнастика, лікувальна гімнастика, лікувальний масаж, лікувальна ходьба, озокеритотерапія плечового суглоба, механотерапія. Після завершення запропонованої комплексної програми лікувальної фізкультури для ампутації верхньої кінцівки на рівні плечей можливе підвищення м'язового тонусу спини, живота, бічної поверхні тулуба

($P < 0,05$), що свідчить про зміцнення м'язів, тулуба, ампутованого плечового суглоба і підтверджує ефективність реабілітаційних заходів.

Summary

Physical therapy for people of working age after amputation of the upper limb

Popovich A.V.

The problem of rehabilitation of people who have undergone amputation of the upper extremities is one of the most difficult. Restoration of functions lost due to limb amputation has not only medical and biological, but also socio-economic significance. Rehabilitation of patients with upper limb amputation is an important medical and social problem. The vast majority of people of socially active and working age determine the high importance of rehabilitation of this category of patients. The purpose of the study: to scientifically substantiate and improve a comprehensive program of physical therapy and evaluate the effectiveness of rehabilitation measures for amputation of the upper extremities.

Task: 1. Analyze the available medical literature and determine the main causes of diseases and injuries of the upper extremity and on the basis of its analysis to conduct a theoretical examination of the problem of amputation.

2. Develop a comprehensive program of physical therapy for amputation of the upper extremities and evaluate its effectiveness.

Research methods: analysis of scientific and methodical literature, analysis of individual maps of patients who underwent amputation of the upper limb, measurement of movement in the joint of the amputated limb, determination of muscle tone of the back, abdomen, lateral surface of the torso.

The following means of physical therapy were prescribed in the complex program of physical therapy of patients after amputation of the upper extremity in the posthospital period: morning hygienic gymnastics, therapeutic gymnastics, therapeutic massage, therapeutic walking, ozokeritotherapy of the shoulder joint, mechanotherapy. After completion of the proposed comprehensive program of

physical therapy for amputation of the upper limb at shoulder level, there is a probable increase in muscle tone of the back, abdomen, lateral surface of the torso ($P < 0,05$), indicating strengthening of muscles, torso, amputated shoulder joint and confirms the effectiveness of rehabilitation measures.